

مهارت های نرم

برای برنامه نویسان

مهارت های نرم

برای برنامه نویسان

با پیشگفتاری از دکتر لقمان آوند

نویسنده‌گان:

مهرداد علامه

فریبا یعقوبی

طراحی و صفحه آرایی:

ريحانه يزدانی

پیشگفتار

در سال ۸۸، برای اولین بار مسیر حرفه‌ای خود را با هم دانشگاهی ام علی شروع کردم. در آن زمان انتظار داشتم به علت دانشجوی ممتاز بودن در دانشگاه شیراز و توانایی بالا در برنامه نویسی، به سرعت در شرکت ارتقا بگیرم و جایگاه خوبی به دست بیاورم.

اما کمتر از یک ماه از همکاری من و علی گذشته بود که یک روز به طور غیرمستقیم عذر مرا خواست و گفت از نظر او جای من دیگر در شرکت نیست. در آن مقطع من بهترین عضو تیم فنی بودم و سعی می‌کردم کارم را به بهترین شکل ممکن انجام دهم.

بنابراین انتظار چنین واکنشی را نداشتم و با ناراحتی شرکت را ترک کردم و تصمیم گرفتم مانند سابق به انجام پروژه‌های فریلنسری بپردازم. با اینکه ۴ سال فریلنسر بودم اما تا آن زمان هرگز نتوانسته بودم از این طریق به درآمد خوبی برسم.

مشکل این بود که در اکثر پروژه‌های فریلنسری، پس از تحویل با درخواست‌های زیادی از جانب مشتریان برای تغییرات جدید مواجه می‌شدم و ناچار بودم بدون دریافت هزینه اضافه، وقت زیادی را صرف این تغییرات کنم.

مسلمًا وقتی همزمان چند پروژه را به عهده داشتم، این مسئله بسیار حادتر می‌شد. درحالیکه من با مشکلات فریلنسری دست و پنجه نرم می‌کردم، یکی از دوستانم به نام مسعود که او نیز فریلنسر بود، درآمدی چندین برابر من داشت درحالیکه مهارت‌های من بسیار بیشتر از او بود.

پس از این اتفاقات، در سال ۸۹ تصمیم گرفتم با فریلنسر بودن خدا حافظی کنم و تمام وقت را به وب سایت سون لرن اختصاص دهم.

سال ها گذشت تا متوجه شدم چرا از شرکت دوستم اخراج شدم و چرا مسعود با نصف توانایی های من درآمدی حدود ۴ برابر من داشت. من تصور می کردم اگر در جنبه فنی یا همان مهارت های سخت توانایی کافی داشته باشم بهترین جایگاه شغلی را به دست می آورم.

اما اشتباه می کردم و مهارت های نرم، قطعه گمشده پازل توانایی های من بود. از شرکت علی اخراج شدم زیرا توانایی برقراری ارتباط موثر و سازگاری با تیم را نداشتم. پروژه های فریلنسری من طولانی مدت می شدند زیرا تعامل مناسبی با مشتری نداشتم، قبل از شروع پروژه به درستی قرارداد نمی بستم و مدیریت زمان نداشتم.

متوجه شدم که مسعود در معرفی خود و کارش بسیار خوب عمل می کرد، ارتباطات گسترده ای داشت و برای مقاعده کردن افراد بسیار تلاش می کرد. مسعود با این نقاط قوت می توانست به راحتی ضعف های فنی خود را بپوشاند و درآمد بالایی کسب کند.

شاید شما هم در اطرافیانتان با چنین مسئله ای مواجه شده باشید که افرادی با توانایی فنی و تخصص کمتر، بسیار موفق تر عمل کنند و درآمد بالاتری هم داشته باشند. اگر به رفتار آن ها توجه کنید احتمالا متوجه خواهید شد که این افراد در مهارت هایی مانند ارتباطات اجتماعی، مدیریت زمان، فن بیان، سازگاری و غیره بهتر از سایر افراد عمل می کنند.

مهارت های نرم به شما کمک می کند که تعامل بهتری با خانواده، محیط کار و جامعه داشته باشید و به ارتقا جایگاه و رشد خود کمک کنید. بعد از سال ها تجربه در دانشگاه، فعالیت فریلنسری و ۱۰ سال مدیریت در کسب و کاری که به واسطه آن با حدود ۷ هزار نفر در ارتباط بوده ام توصیه می کنم در هر کاری که هستید این نکته را فراموش نکنید.

فراموش نکنید. در شرایطی که سطح مهارت های فنی افراد نزدیک به هم باشد، بدون شک فردی که در به کارگیری مهارت های نرم بهتر عمل کند، جایگاه اجتماعی و شغلی بهتری خواهد داشت.

پیشنهاد می کنم در جامعه ای که برای کسب درآمد و موقعیت شغلی بهتر رقابت سنگینی وجود دارد، فارغ از هر شغل و حرفه ای که دارید برای آموزش و تقویت مهارت های نرم خود وقت بگذارید.

کتاب حاضر به شما کمک می کند که دید بهتری نسبت به مهارت های نرم و اهمیت آن ها در مسیر زندگی و کسب و کارتان پیدا کنید. مهارت های نرم کلید موفقیت شما است.

لقمان آوند

مدیرعامل سون لرن

فهرست

مهارت های نرم

مهارت ها روی ترازوی مدیران	۲
مهارت های نرم، چیزی که بازی را عوض می کنند	۴
مهارت نرم چیست؟	۴
چه توانایی هایی جزء مهارت های نرم محسوب می شوند؟	۶
مهارت های برتری که موجب استخدام شما می شوند	۷
مهارت های نرم چه تفاوت هایی با مهارت های سخت دارند؟	۸

در سال‌های گذشته اگر کسی مهارت کافی در زمینه برنامه نویسی داشت می‌توانست به راحتی و با درآمد بالا، در بهترین شرکت‌های تکنولوژی محور استخدام شود. چرا که در آن زمان تعداد برنامه نویسان حرفه‌ای بسیار کم بود و مدیران گزینه‌های زیادی برای انتخاب نداشتند.

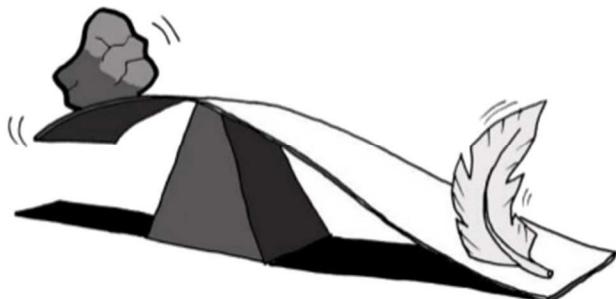
آن‌ها مجبور بودند با خوب و بد کارمندان خود بسازند و دم بر نیاورند. یعنی اگر شما بد اخلاق ترین آدم روی زمین هم بودید آن‌ها مجبور بودند با شما کار کنند.

اما امروزه دیگر مدیران مجبور به تحمل کارمندان بدقلق خود نیستند و خیلی راحت شخص دیگری را جایگزین آن‌ها می‌کنند، حتی اگر آن فرد از لحاظ فنی نسبت به آن‌ها در رتبه پایین تری قرار داشته باشد.

اما چه عواملی می‌توانند شما را به برنامه نویس برتر و دلخواه شرکت‌های بزرگ تبدیل کنند؟

مهارت‌ها روی ترازوی مدیران

یک ترازو را فرض کنید. در کفه سمت چپ این ترازو یک قلوه سنگ و در کفه سمت راست آن، یک پر قرار داده ایم. حالا به نظر شما ترازوی ما در چه وضعیتی است؟ کفه سمت چپ پایین تر است یا کفه سمت راست؟ یا هر دو کفه روبروی هم قرار دارند؟

شاید این سوال به نظرتان ساده لوحانه بیاید و با خود بگویید: "خب معلوم است که کفه سمت چپ پایین است" اما همه چیز در دنیای کسب و کار اینقدرها هم ساده نیست و قوانین خاصی بر آن حاکم است که باید برای ورود به آن، این قوانین را بشناسید.

پیش از شکل گیری انقلاب صنعتی تنها چیزی که مورد توجه مدیران و صاحبان کسب و کارها قرار داشت، همین قلوه سنگ یا مهارت‌های سخت بود. شما با داشتن مهارت‌های فنی، محبوب همگان می‌شدید، حتی اگر بداخل الاق ترین و غیر قابل تحمل ترین آدم روی کره زمین بودید. این تنها یک علت داشت. در آن زمان شما تنها متخصص موجود بودید و صاحبان کسب و کارها و حتی مشتریانی که با شما سر کار داشتند به اجبار باید با خوب و بد شما می‌ساختند، چرا که هیچ گزینه دیگری نداشتند.

سال ها بعد و با شکل گیری انقلاب صنعتی تعداد متخصصین افزایش یافت. در واقع دیگر دانش فنی در اختیار عده محدودی نبود، زیرا در این دوره اطلاعات فنی بیشتر در دسترس بودند و افراد بیشتری به این سلاح (اطلاعات فنی) مسلح شدند.

این یعنی مدیران، دیگر اجباری برای استخدام نیروهای نامناسب نداشتند و از این زمان به بعد، چیزی به غیر از مهارت های فنی برای مدیران اهمیت پیدا کرد. در این دوره شанс استخدام با کسانی بود که علاوه بر داشتن مهارت های فنی، مهارت های ارتباطی و اجتماعی خوبی هم داشته باشند.

یعنی از بین متخصصان با دانش برابر، کسی برای استخدام انتخاب می شد که برخورد بهتری داشت. در این دوره کفه های ترازویی که در یکی از آن ها سنگ و در دیگری پر قرار داشت باهم برابر شدند. اما این همه داستان نیست و ماجرا به اینجا ختم نمی شود.

با افزایش میزان عرضه و امکانات آموزشی، وزن پر از قلوه سنگ بیشتر هم شد. یعنی فردی با اطلاعات فنی کمتر اما مهارت های فردی بیشتر می توانست بهترین جایگاه ها را از آن خود کند.

مهارت‌های نرم، چیزی که بازی را عوض می‌کنند

حالا در قرن ۲۱ امکانات آموزشی آنقدر پیشرفت کرده اند که هر زمانی به یکی از مهارت‌های فنی احتیاج پیدا کنید با صرف کوتاه‌ترین زمان و البته به شرط داشتن علاقه، می‌توانید به سرعت آن را یاد بگیرید.

در این قرن مدیران به دنبال افرادی نیستند که به انواع و اقسام مهارت‌های فنی مسلح اند. در قرن حاضر الویت با کسانی است که بیشترین مهارت‌های نرم را دارند.

بله! مهارت‌های نرم (SOFT SKILLS) همان پری است که در طول زمان انقدر وزن و اهمیت پیدا کرد. با این وجود، باید حتماً این نکته را در نظر بگیرید که نمی‌توان مهارت‌های نرم را به عنوان جایگزینی برای مهارت‌های سخت و فنی در نظر گرفت.

به همین دلیل، دنیای کسب و کار و ارتباطات به سمتی حرکت می‌کند که فقط افرادی می‌توانند در آن موفق شوند که علاوه بر داشتن مهارت‌های سخت، دارای مهارت‌های نرم قوی و موثری باشند.

مهارت نرم چیست؟

مهارت‌های نرم یک مفهوم بسیار پیچیده است. به طوریکه بر سر انتخاب نام آن هم اختلافاتی وجود دارد. آقای گودین نویسنده مشهور حوزه کسب و کار در مقاله‌ای که در سال ۲۰۱۷ منتشر کرده از این مهارت با عنوان "مهارت واقعی" یاد می‌کند.

چرا که اعتقاد دارد این مهارت تمام چیزی است که ما برای موفقیت به آن احتیاج داریم. مهارت نرم در لغت نامه تعریف تقریباً مشخصی دارد که می‌تواند در درک بهتر موضوع به ما کمک کند.

مهارت‌های نرم در لغت نامه کمبریج اینگونه تعریف می‌شود:

توانایی افراد در برقراری ارتباط موثر با یکدیگر و انجام کار تیمی

همان طور که پیش تر گفته شد مهارت‌های نرم همه آن چیزی هستند که شما برای موفقیت احتیاج دارید. این مهارت‌ها تنها به روابط شما در محیط کار محدود نمی‌شوند و با کسب آن‌ها می‌توانید ارتباط بهتری با اعضای خانواده و حتی خودتان برقرار کنید.

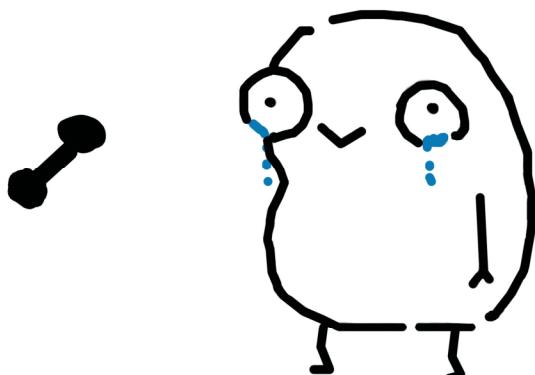
ما مهارت‌های نرم را اینگونه تعریف می‌کنیم: مهارت‌های نرم همان ویژگی‌های شخصیتی و یا شایستگی‌هایی هستند که هر یک از ما داریم و صفات کلی ما را تشکیل می‌دهند. به عبارتی دیگر مهارت‌های نرم شامل طرز تفکر، نحوه مدیریت بحران، شیوه برخورد با چالش‌های جدید، میزان خلاقیت و هر آنچه ما را تبدیل به ما کرده است، می‌شوند.

مهارت های نرم چه تفاوت هایی با مهارت های سخت دارند؟

یادگیری و آموزش مهارت های نرم برخلاف مهارت های سخت دوره زمانی مشخص و دقیقی ندارد و هر چه زودتر آموزش داده شوند، بهتر است. زیرا برخی از این مهارت ها در طول زمان رشد افراد فراگرفته می شوند و اگر به صورت اشتباه و غیر اصولی آموزش داده شده باشند، فرد به زمان بیشتری برای تغییر آن ها نیاز خواهد داشت.

برخی از افراد ممکن است به صورت پیش فرض دارای مهارت های نرم قوی تری نسبت به سایر افراد باشند. همین عامل باعث شده است که تصویری اشتباه در میان برخی از مردم رایج شود. آن ها بر این باورند که این نوع مهارت ها از لحظه تولد در انسان وجود دارند و نمی توان آن ها را در طول زندگی به دست آورد.

اما این یک تصور کاملاً اشتباه است و از لحاظ علمی نیز رد شده است. زیرا افراد می توانند این مهارت ها را در طول زمان به دست آورند و از آنجایی که این ویژگی ها و خصوصیت ها کاملاً اکتسابی محسوب می شوند، به آن ها مهارت می گویند.

چه توانایی هایی جزء مهارت های نرم محسوب می شوند؟

توانایی هایی از جمله تفکر قطعی، خلاق و نقاد، مهارت های حل مسئله و تعارض، انعطاف و تطبیق پذیری، سخت کوشی، برقراری ارتباط دوستانه و توانایی های بسیار دیگری که در ادامه به آن ها اشاره می کنیم، زیرمجموعه مهارت های نرم محسوب می شوند:

رشد شخصیت : خودآگاهی، هدف گذاری مناسب، مسئولیت پذیری و ...

خلاقیت : نوآوری، ابداع، ایجاد راه حل های جدید و ...

مهارت های ارتباطی : زبان بدن، شیوه صحیح انتقاد و نقد پذیری و ...

بهمود روابط بین فردی : کنترل خشم، تعصب و ...

تیم سازی : درک رفتار افراد مختلف، افزایش قاطعیت و اداره امور و ...

رهبری : نگرش رهبری، قابلیت هدایت افراد و ...

مدیریت زمان : زمانبندی صحیح کارها، شناسایی اولویت ها و ...

مهارت های ارائه و فن بیان : سخنرانی و ارائه، کنترل تکه کلام ها، به کارگیری واژگان مناسب و ...

مدیریت ترس و استرس : خودپروری، بروز صحیح احساسات و ...

همانطور که متوجه شده اید مهارت های نرم حوزه وسیعی از رفتار و اخلاقیات انسانی را در بر می گیرند.

مهارت های برتری که موجب استخدام شما می شوند

احتمال می دهیم شما هم با لینکدین آشنا باشید. این سایت یکی از بزرگترین شبکه های اجتماعی در زمینه کسب و کار است که سالانه آمار جالبی از بازار استخدام های دنیا ارائه می دهد. یکی از این آمارها در مورد مهارت های نرمی است که در سال ۲۰۱۹ بیشترین درخواست برای استخدام از طرف مدیران کسب و کارها را داشته است که در ادامه به این مهارت ها می پردازیم.

نکته: لینکدین: «۵۷٪ مدیران کسب و کارها امروزه اعتقاد دارند که مهارت های نرم، مهمتر از مهارت های سخت هستند»

- خلاقیت (CREATIVITY)

- توانایی مقاعده کردن دیگران (PERSUASION)

- همکاری (COLLABORATION)

- توانایی انطباق (ADAPTABILITY)

- مدیریت زمان (TIME MANAGEMENT)

در حقیقت امروزه شرکت ها و سازمان های مختلف در زمان مصاحبه از کارجویان، در مورد عمق تخصص فنی یا دامنه تخصص داوطلبان نگران نیستند. آن ها می دانند که می توانند عجیب و غریب و سخت ترین تکنولوژی های روز را بدون هیچ

در دسری به کارمندان خود آموزش دهند. اما آن‌ها می‌دانند که آموزش مهارت‌های نرم سخت‌تر از آموزش‌های فنی و کاربردی است و می‌تواند ارزش مهارت‌های فنی شما را چندیگر برابر کند.

پس اگر در زمینه‌ای تخصص دارید و یا برای یادگیری بسیار با انگیزه هستید، باید بدانید که تنها کسی که سر راه شما قرار گرفته خودتان هستید. مهارت‌های نرم خود را تقویت کنید و روزنه‌ای روشن باز کنید به دنیایی که انتظارش را می‌کشید.

همه ما ترس‌هایی داریم. اما شجاعت، کنار گذاشتن
trs‌ها و یک قدم به جلو برداشتن است.
شاید بعضی از این ترس‌ها منجر به مرگ شوند. اما
بسیاری هم به پیروزی می‌رسند...

۹۹

دیل کارنگی

کیوان علی محمدی یکی از هم بنیانگذاران شرکت سون لرن است که حدود ۸ سال در زمینه برنامه نویسی و کسب و کار تجربه دارد.

کیوان مسئولیت پذیری را یکی از مهم ترین اصول در تقویت مهارت های نرم می داند و معتقد است این ویژگی شرکت ها و کارمندان را از بسیاری از آسیب ها حفظ می کند. او در این بخش یکی از تجربیات خود در این زمینه را با ما در میان می گذارد:

۶۹

حدود ۴ سال پیش که در یک شرکت نرم افزاری کار می کردم، قرار بود بعد از دو هفته کار سخت و کدنویسی بسیار زیاد نسخه جدید نرم افزار را منتشر کنیم.

روز موعود فرا رسید و مدیر فنی به تمام افراد تیم اعلام کرد که مجبور به ترک شرکت است اما انتظار دارد طبق هماهنگی های انجام شده، امروز راس ساعت ۴ بعد از ظهر نسخه جدید نرم افزار منتشر شود.

مدیر فنی به سرپرست تیم ما اعلام کرد که هماهنگی های لازم با SYS ADMIN (مدیر حفظ و نگهداری سرور ها) انجام شده است و او باید پیگیری های بعدی را انجام دهد. همه چیز خوب

پیش رفت تا اینکه راس ساعت ۱۲ ظهر مدیر سرور با سرپرست تماس گرفت و مشخص شد که سرورها مشکل دارند و در حال حاضر امکان انتشار نسخه جدید نیست.

ما از اینکه بار سنگینی از دوش مان برداشته شده، نفس راحتی کشیدیم و تصور می کردیم به دلیل مشکلی که برای سرور پیش آمده، فعلاً قرار نیست کاری انجام دهیم و مشکلات پیش آمده به عهده ادمین سرور است.

ساعت ۳ بعد از ظهر همان روز مدیر فنی برگشت و جنجال بزرگی به پا شد. حرف حساب مدیر فنی این بود که چرا به من خبر ندادید؟! اگر من را مطلع می کردید می توانستم به راحتی جلوی این مورد را بگیرم یا حداقل انتشار محصول را لغو کنم.

این اتفاق باعث متضرر شدن شرکت شد و همه ما جرمیه شدیم. اگر زمانی که مدیر سرور از بروز مشکل در سرورها خبر داده بود، خبر را به اطلاع مدیر فنی می رساندیم به احتمال زیاد شرکت با تغییر برنامه ریزی، از بروز هزینه های مازاد و ناهماهنگی ها جلوگیری می کرد.

مسئولیت پذیری نکته مهمی است که خیلی موقعیت به راحتی از کنار آن رد می شویم و گاهی عواقبی دارد که جبران آن سخت است...

می‌توان نتیجه گرفت مهارت‌های نرم و سخت مکمل یکدیگر هستند و در کنار هم ارزش بالایی به شما می‌بخشند زیرا باعث آشکار سازی و کشف پتانسیل‌های تازه‌ای در افراد مجهرز به مهارت‌های سخت می‌شوند. اگر می‌خواهید به یک برنامه نویس موفق تبدیل شوید بهتر است علاوه بر مهارت‌های فنی، به خصوصیات رفتاری خود توجه بیشتری کنید.

مهارت‌های فنی اگرچه لازمه راه اندازی یک کسب و کار هستند اما برای موفق شدن به مهارت‌های دیگری هم نیاز داریم که غفلت از آن‌ها می‌تواند باعث شکست و سرخوردگی مدام در کارها شود. اگر شما هم به اهمیت مهارت‌های نرم پی برده اید توصیه می‌کنم در آینده با ما همراه باشید تا بیشتر در مورد این مهارت شگفت‌انگیز بیاموزید.